

POWIATOWY URZĄD PRACY W OPOCZNIE
ul. Armii Krajowej 2A, 26-300 Opatów, tel./fax. (044) 736-14-45

RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE OPOCZYŃSKIM
W 2007 ROKU

KWIECIEŃ 2008

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW	7
II. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW	22
III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	32
WNIOSKI	39

WSTĘP

Opracowany „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie opoczyńskim w 2007 roku” jest kolejną analizą lokalnego rynku pracy.

Celem niniejszego opracowania jest :

- * określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym, regionalnym i krajowym rynku pracy,
- * stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo - kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- * określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń;
- * bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego;
- * usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych;
- * usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów;
- * ułatwienie realizacji programów dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Zakres tematyczny monitoringu dotyczy 30 dużych grup zawodowych, 392 grup elementarnych oraz 1707 zawodów i specjalności określonych w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 265, poz.2644). Ponadto przy monitoringu uwzględniono również poziom i strukturę bezrobotnych oraz zgłaszanych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), która obowiązuje na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004 roku w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 33, poz. 289, z późn. zm.).

Raport o zawodach deficytowych i nadwyżkowych w powiecie opoczyńskim opracowano na podstawie zaleceń metodologicznych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz danych statystycznych zgromadzonych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opocznie, dotyczących osób bezrobotnych oraz zgłaszanych ofert pracy według zawodów i specjalności, a także zgłaszanych ofert pracy według PKD.

Podstawą opracowania poniższego raportu są:

- * załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 "Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy, stan na koniec 2007r.;
- * załącznik nr 3 sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni oraz oferty pracy wg zawodów i specjalności za 2007 rok;
- * rozporządzenie ministra gospodarki i pracy z dnia 08.12.2004r w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności;
- * ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U.nr 99, poz.1001 z dnia 20.04.2004r. z późn. zm.);
- * Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) obowiązującej na mocy rozporządzenia rady ministrów z dnia 07.10.1997r.;
- * dane zgromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy, dotyczące osób bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności;

Metodologia powyższego opracowania ma za zadanie nakreślić obraz kształtowania się popytu na pracę i podaż zasobów pracy z uwagi na przekrój terytorialno-zawodowy oraz sformułowanie ocen, wniosków jak i krótkotrwałych prognoz dotyczących zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie opoczyńskim.

Głównymi użytkownikami informacji z raportu Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych są:

- Powiatowe i Wojewódzkie Urzędy Pracy,
- Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej,
- Rządowe Centrum Studiów Strategicznych,
- Władze oświatowe wszelkich szczebli,
- Placówki naukowo-badawcze,
- OHP-y,

- Agencje zatrudnienia,
- Instytucje szkoleniowe,
- inne zainteresowane organy rządowe, samorządowe oraz organizacje pozarządowe i społeczno-polityczne.

Powiatowy Urząd Pracy w Opocznie obejmuje swoim działaniem 8 gmin powiatu opoczyńskiego oraz miasto Opoczno i Drzewicę. W gminie Drzewica działa stały punkt obsługi klienta, natomiast w pozostałych 6 gminach w wyznaczonych punktach, osoby bezrobotne potwierdzają swoją gotowość do podjęcia pracy i uzyskują informacje o możliwościach zatrudnienia oraz korzystają z usług doradczych prowadzonych przez Doradcę Zawodowego, co dwa miesiące.

Skuteczność aktywizowania lokalnego rynku pracy, przeciwdziałanie i łagodzenie skutków bezrobocia oraz promocja zatrudnienia, wymaga współpracy wielu partnerów. Urzędy Pracy mają obowiązek koordynowania tychże usług świadczonych przez firmy prywatne, co dopuszcza Ustawa „o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” z dnia 20 kwietnia 2004r. Odnosi się to zarówno do pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, działalności szkoleniowej, które wspomagają jak i pobudzają do indywidualnej przedsiębiorczości i aktywności w zakresie poszukiwania pracy. Dotyczy to również programów zatrudnienia subsydiowanego, dającego zwiększone szanse na uzyskanie zatrudnienia w najbliższej przyszłości.

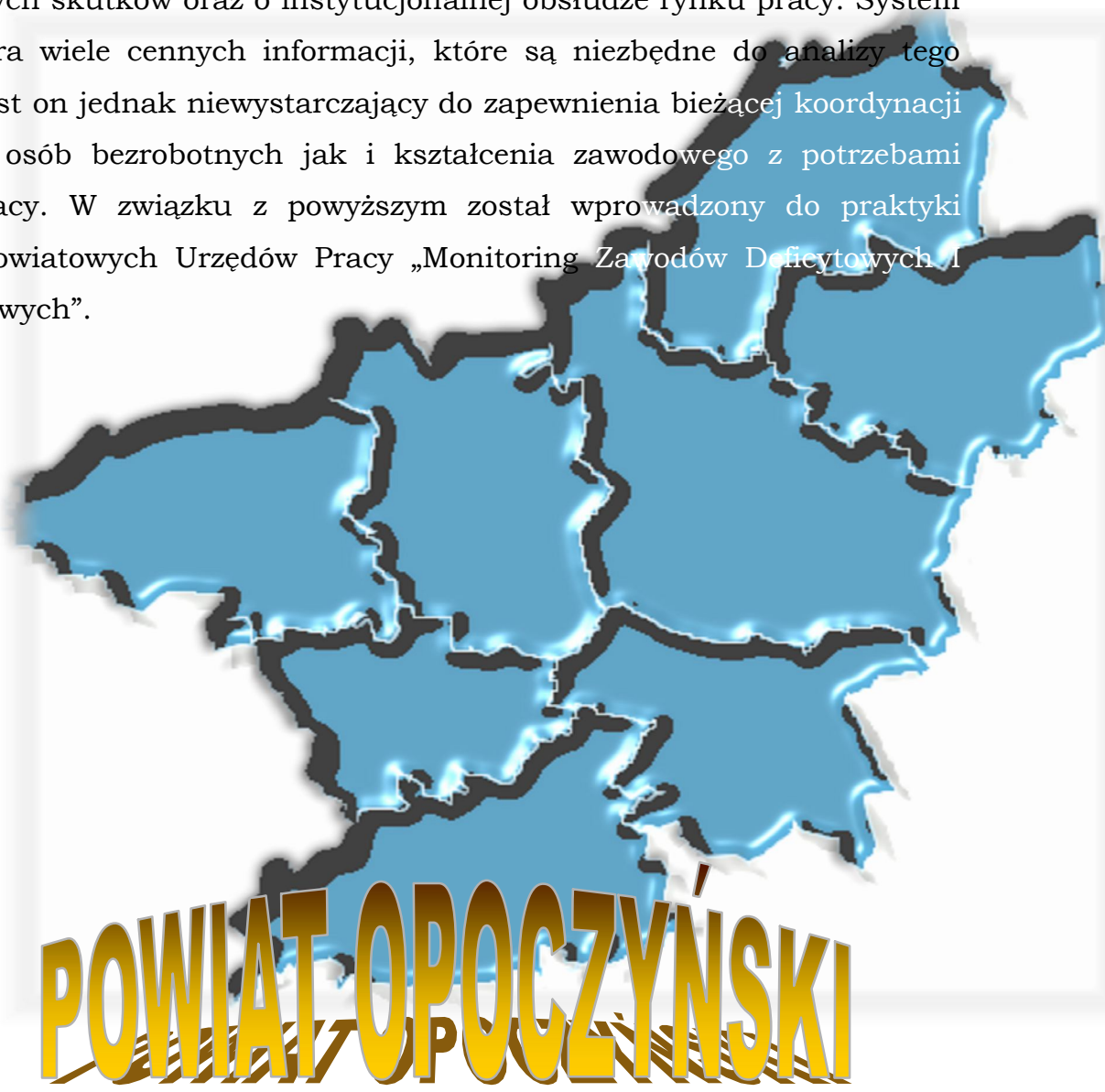
Działania podejmowane przez Powiatowy Urząd Pracy głównie są finansowane ze środków Funduszu Pracy przyznane z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz pozyskiwanych z Europejskiego Funduszu Społecznego i innych źródeł. Wśród nich można wyróżnić:

- formę aktywną tzn. środki Funduszu Pracy przeznaczone na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, które są skierowane do pracodawców jak i osób bezrobotnych w postaci: prac interwencyjnych; robót publicznych; dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej; dofinansowania kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy dla osób bezrobotnych; szkoleń; staży dla

młodzieży; przygotowania zawodowego w miejscu pracy; stypendiów w okresie nauki czy prac społecznie użytecznych;

- formę pasywną tzn. zasiłki dla osób bezrobotnych oraz inne świadczenia obligatoryjne dla osób pozostających w ewidencji PUP.

Prowadzenie prawidłowej polityki rynku pracy wymaga sprawnego systemu informacyjnego w tej dziedzinie. Obowiązujący obecnie w kraju system statystyczno-sprawozdawczy stanowi podstawowe źródło informacji o poziomie i strukturze bezrobocia, stosowanych aktywnych i pasywnych programach przeciwdziałania zjawisku bezrobocia i łagodzenia jego negatywnych skutków oraz o instytucjonalnej obsłudze rynku pracy. System ten zawiera wiele cennych informacji, które są niezbędne do analizy tego rynku, jest on jednak niewystarczający do zapewnienia bieżącej koordynacji szkolenia osób bezrobotnych jak i kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy. W związku z powyższym został wprowadzony do praktyki działań Powiatowych Urzędów Pracy „Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych”.

POWIAT OPOCZYŃSKI

ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Na koniec grudnia 2007 roku w powiecie opoczyńskim zarejestrowanych było **6 089** osób bezrobotnych. W porównaniu z końcem ubiegłego roku liczba ta zmalała o **1 017** osób, co stanowi **14,31%**. Spadek ten podyktowany był w dużej części migracją zarobkową naszych obywateli za granicę, wyłączeniem z ewidencji osób bezrobotnych z powodów przewidzianych Ustawą „o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” z dnia 20 kwietnia 2004r. jak również nie bez znaczenia jest fakt posiadania przez PUP zdecydowanie większych środków na aktywizację bezrobotnych w porównaniu do 2006r. W 2007r. kwota przyznanego limitu środków Funduszu Pracy dla PUP wyniosła 5 743 604,- natomiast kwota limitu projektów w ramach EFS wyniosła 1 990 308,-.

Porównanie stopniowego spadku osób zarejestrowanych w PUP w latach 2005-2007 obrazuje poniższa tabela 1, przedstawiająca liczbę osób pozostających w ewidencji osób bezrobotnych i poszukujących pracy na dzień 31 grudnia w omawianym okresie.

Tabela 1. Liczba osób zarejestrowanych w PUP w Opocznie w latach 2005-2007 (stan na dzień 31.XII)

STAN BEZROBOCIA	OGÓŁEM ZAREJESTROWANI		
	2005R.	2006R.	2007R.
1	2	3	4
Na dzień: 31 grudnia	<u>8 120</u>	<u>7 106</u>	<u>6 089</u>

Źródło: Opracowano na podstawie danych PUP Opoczno

Stopa bezrobocia w powiecie opoczyńskim na koniec grudnia 2007 roku wynosiła **17,1%** i była większa o 5,6% od stopy bezrobocia

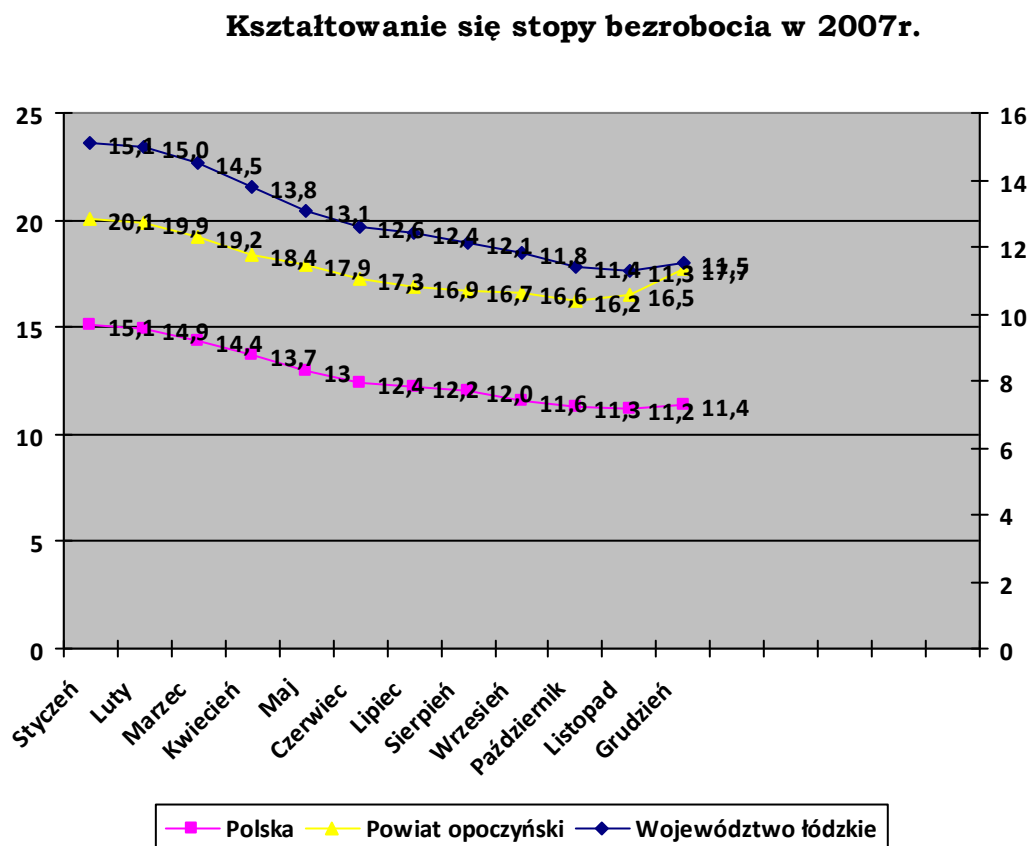
w województwie – **11,5%**, natomiast stopa bezrobocia w kraju kształtowała się na poziomie – **11,4%**. Zjawisko kształtowania się wysokości stopy bezrobocia w powiecie opoczyńskim, województwie i w kraju przedstawia poniższa tabela 2.

Tabela 2. Stopa bezrobocia w 2007r.

ROK 2007	POLSKA	WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	POWIAT OPOCZYŃSKI
1	2	3	4
Styczeń	15,1	15,1	20,1
Luty	14,9	15,0	19,9
Marzec	14,4	14,5	19,2
Kwiecień	13,7	13,8	18,4
Maj	13,0	13,1	17,9
Czerwiec	12,4	12,6	17,3
Lipiec	12,2	12,4	16,9
Sierpień	12,0	12,1	16,7
Wrzesień	11,6	11,8	16,6
Październik	11,3	11,4	16,2
Listopad	11,2	11,3	16,5
Grudzień	11,4	11,5	17,1

Źródło: opracowanie własne PUP

Wykres 1. Kształtowanie się stopy bezrobocia w 2007r.

Źródło: PUP Opoczno

Na koniec 2007 roku liczba zarejestrowanych kobiet wyniosła **3 252** osoby, tj. **53,4%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Dla porównania na koniec roku 2006 udział bezrobotnych kobiet wyniósł 52,6%, co oznacza że był on niższy o 0,8 punktu procentowego od wyliczonego w 2007r. Przedstawia to poniższa tabela 3.:

Tabela 3. Procentowy udział zarejestrowanych kobiet w PUP Opoczno w latach 2005-2007

OKRESY	LICZBA KOBIET	UDZIAŁ %
1	2	3
2005	4 110	50,6%
2006	3 735	52,6%
2007	3 252	53,4%

Prawo do zasiłku posiadało **871** kobiet. Liczba ta w stosunku do stanu z końca roku 2006r. wzrosła o 591 osób.

W 2007 roku w Urzędzie Pracy w Opocznie zarejestrowało się („napływ”) **7 146** osób, które uzyskały status osoby bezrobotnej. W porównaniu do 2006 roku liczba ta wzrosła o 475 osób.

W 2007r. wyłączono z ewidencji osób bezrobotnych **8 163** osoby. Jest to w porównaniu do 2006r. **więcej o 478** osób.

Pozytywnym zjawiskiem na opoczyńskim rynku pracy jest systematyczny wzrost liczby osób wyrejestrowanych z powodu podjęcia pracy:

→ w 2005r. – wyłączono **3 890** osób;

→ w 2006r. – wyłączono **4 516** osób;

→ w 2007r. – wyłączono **4 525** osób z powodu podjęcia pracy.

„Odpływ” jak i „Napływ” mają bezpośredni wpływ na kształtowanie się zmian w poziomie zjawiska bezrobocia.

**Tabela 4. Napływ i odpływ osób bezrobotnych
w PUP Opoczno w roku 2007**

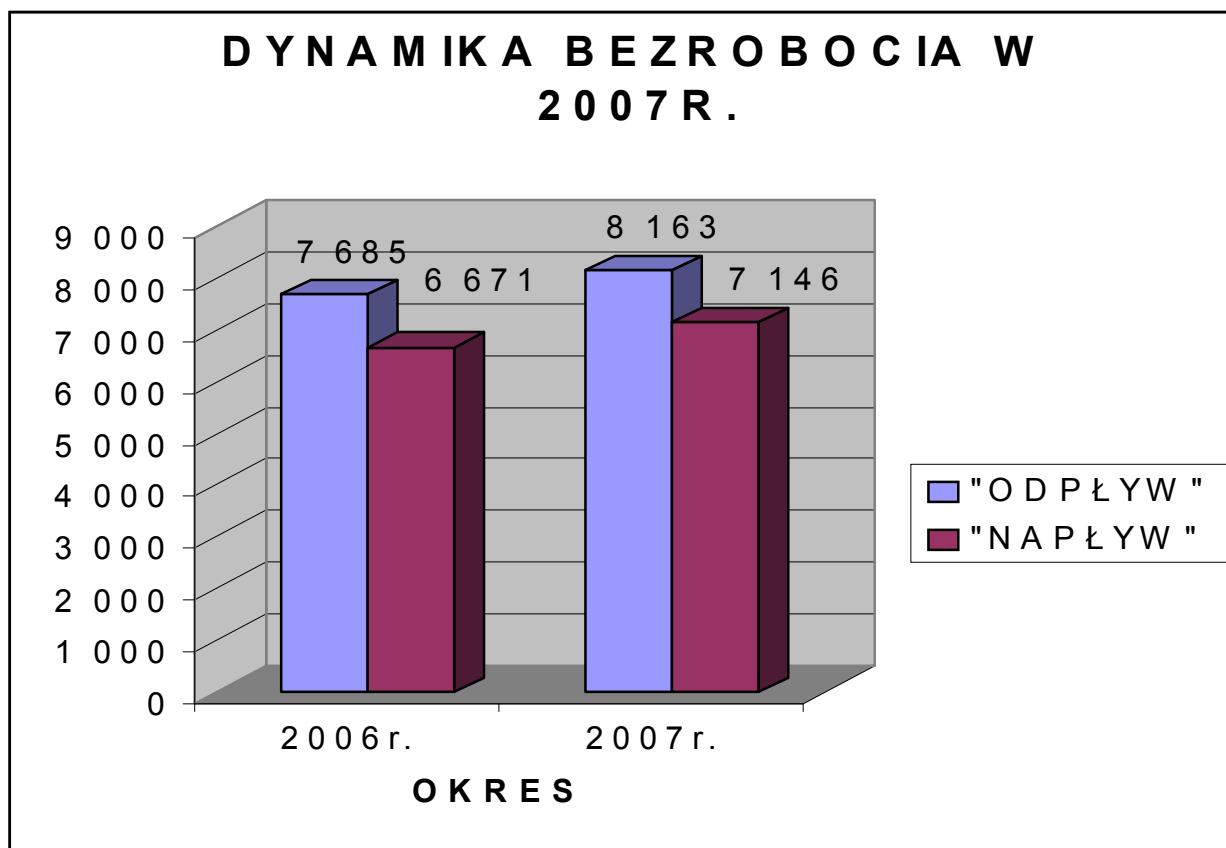
WYSZCZEGÓLNIENIE	BEZROBOTNI		PODJĘCIA PRACY
	NOWO ZAREJESTROWANI "NAPŁYW"	WYREJESTROWANI I "ODPŁYW"	
1	2	3	4
Styczeń	765	451	268
Luty	481	592	323
Marzec	505	813	429
Kwiecień	510	842	460
Maj	525	750	365
Czerwiec	511	753	429
Lipiec	594	784	426
Sierpień	602	659	366
Wrzesień	607	684	374
Październik	621	793	429
Listopad	712	561	356
Grudzień	713	481	300
RAZEM	7 146	8 163	4 525

Źródło: opracowanie własne PUP

Łącznie w okresie 2007r. dynamika bezrobocia, biorąc pod uwagę „odpływ” osób bezrobotnych z ewidencji PUP wynosiła 8 163 osoby, natomiast „napływ” tychże osób ukształtował się na poziomie 7 146 osobach.

Dynamikę bezrobocia w 2007 roku obrazuje poniższy wykres 2.:

Wykres 2. Dynamika bezrobocia w 2007 roku

Źródło: opracowanie własne PUP

Spośród rejestrujących się bezrobotnych w 2007 roku 1168 osób rejestrowało się po raz pierwszy, natomiast 5 978 wróciło do ewidencji po raz kolejny. Struktura „odpływu” z bezrobocia na koniec 2007r. wynikała z podjęć pracy – 4 525 osób, w tym z podjęcia pracy subsydiowanej tj.: prac interwencyjnych – 459 osób; robót publicznych – 106; oraz „odpływ” z tytułu nie potwierdzenia swojej gotowości do podjęcia pracy – 1 853 osoby.

Rozpatrując zarejestrowanych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, najwięcej osób bezrobotnych pochodziło z takich obszarów jak:

- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne,
- przetwórstwo przemysłowe,

- handel hurt. i detal., naprawa pojazd. samochod. motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego,
- budownictwo,
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gosp.,
- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała,
- edukacja,
- ochrona zdrowia i pomoc społeczna,
- transport, gospodarka magazynowa i łączność,
- rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo, oraz
- działalność niezidentyfikowana.

Podobnie było w tych działach PKD w odniesieniu do zgłoszonych ofert pracy w ciągu całego okresu sprawozdawczego. (Tabela 5):

Tabela 5. Bezrobotni zarejestrowani wg ostatniego miejsca pracy i liczba ofert pracy

SEKCJA PKD	OSOBY BEZROBOTNE (stan na koniec XII 2007r.)	OFERTY PRACY
1	2	3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	809	803
Przetwórstwo przemysłowe	472	419
Handel hurt. i detal., naprawa pojazd. samochod. motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	176	230
Budownictwo	150	48

Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gosp.	93	116
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	62	61
Edukacja	54	132
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	52	82
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	45	47
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	31	19
Działalność niezidentyfikowana	2 822	0

Źródło: ZAŁĄCZNIK 2 do sprawozdania MPiPS-01

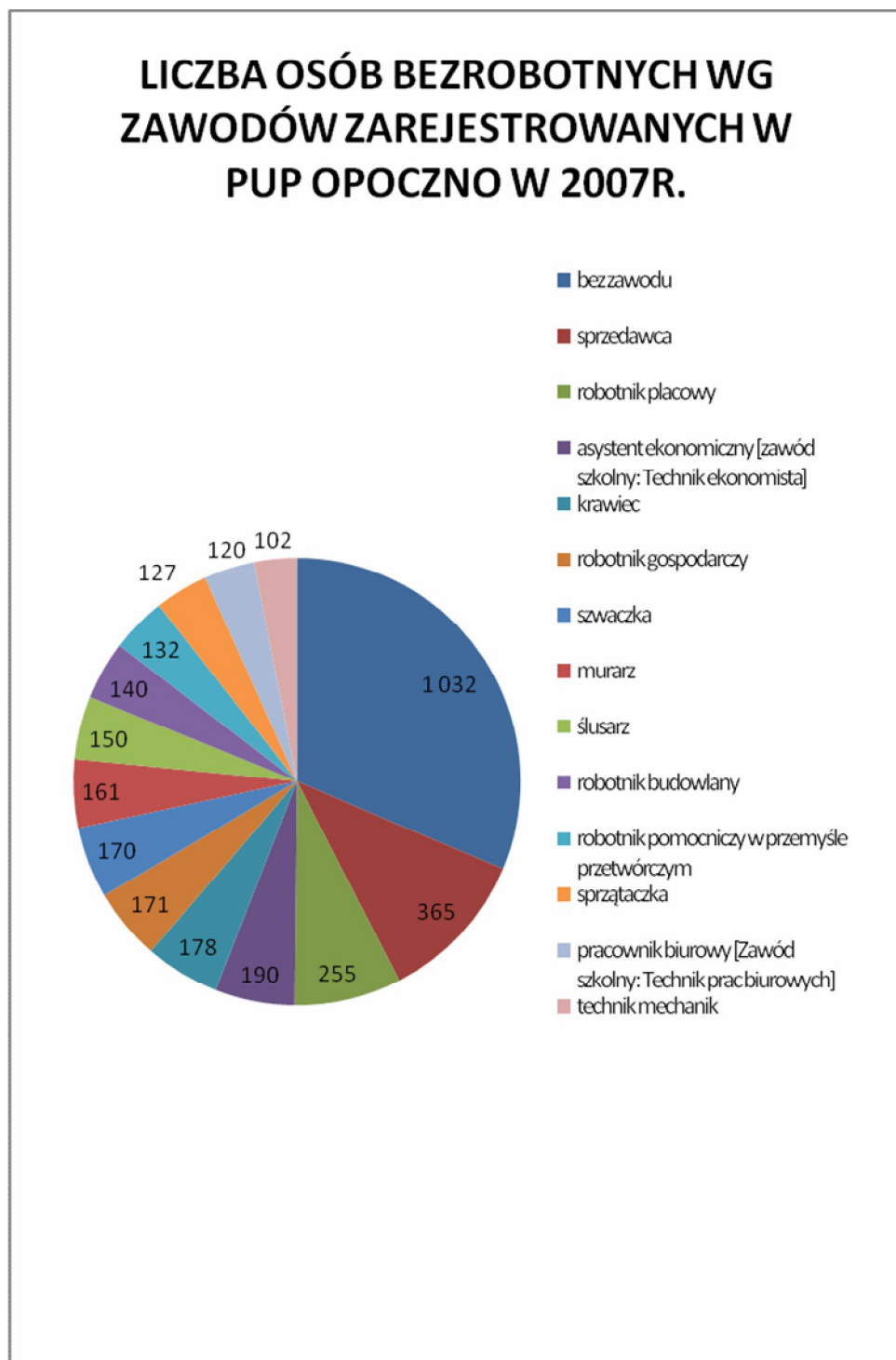
Większą część liczby zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby, które posiadają zawód. Osoby bezrobotne, które nie posiadają zawodu, to osoby głównie z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niższym a także średnim ogólnokształcącym, które po ukończeniu szkoły nie nabyły jeszcze odpowiednich kwalifikacji zawodowych lub nie pracowały w danym zawodzie przez co najmniej rok.

W końcu roku 2007r. w ewidencji Urzędu Pracy zarejestrowane były 1 563 osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych. W porównaniu do roku 2006 poziom tej rejestracji spadł o 155 osób.

Liczbę osób zarejestrowanych wg zawodów w powiecie opoczyńskim na koniec roku 2007 obrazuje poniższy wykres 3.

Można zauważyć, że największą część osób będących w ewidencji bezrobotnych stanowią właśnie osoby „Bez zawodu”, w dalszej kolejności są to głównie sprzedawcy, którzy stanowią 5,99% ogółu zarejestrowanych w PUP; robotnicy placowi – 4,19%; asystenci ekonomiczni – 3,12%; krawcy – 2,92%; robotnicy gospodarczy – 2,81%; szwaczki – 2,80%; murarze - 2,64%; ślusarze – 2,46%; robotnicy budowlani – 2,30%; robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 2,17%; sprzątaczk – 2,08%; pracownicy biurowi – 1,97% oraz technicy mechaniki – 1,67%.

Wykres 3. Liczba osób bezrobotnych wg zawodów zarejestrowanych w PUP Opoczno w 2007r.

Źródło: Opracowanie własne PUP

Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie opoczyńskim na koniec 2007 roku dotyczyła głównie takich dużych grup jak:

- modelki, sprzedawcy i demonstratorzy;
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach;

- pracownicy pozostałych specjalności;
- pozostali robotnicy przemysłowi i robotnicy;
- górnicy i robotnicy budowlani;
- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie;
- pracownicy obsługi biurowej; oraz
- średni personel techniczny.

Porównanie kształtowania się napływu bezrobotnych wg zawodów w powiecie opoczyńskim w 2007r, w stosunku do roku 2006, przedstawia poniższa tabela 6.:

Tabela 6. Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie opoczyńskim

Grupy zawodowe	„Napływ” bezrobotnych w latach		Wzrost/spadek(-) do 2006r.	
	2006	2007	w osobach	w %
Ogółem	6671	7146	475	7,12
Siłły zbrojne	0	2	2	2
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	8	10	2	25
Specjaliści	420	417	-3	-0,71
Technicy i inny średni personel	662	1134	472	71,30
Pracownicy biurowi i pokrewni	675	217	-458	-67,85
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	631	723	92	15,58
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	94	110	16	17,02
Robotnicy przemysłowi budowlani i rzemieślnicy	1883	1937	54	2,87
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	226	230	4	1,77
Pracownicy przy pracach prostych	949	1027	78	8,22
Bez zawodu	1123	1339	216	19,23

Źródło: ZAŁĄCZNIK 3 do sprawozdania MPiPS-01

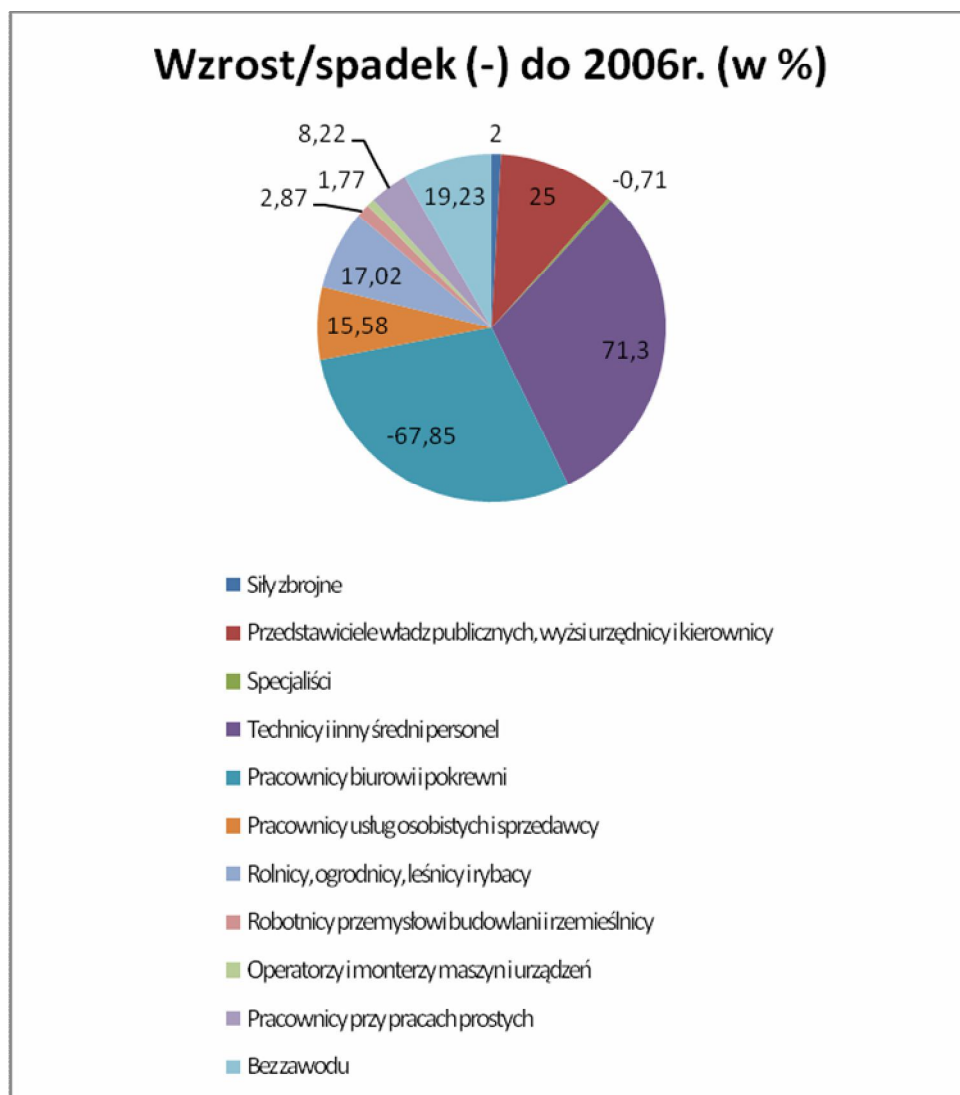
Na podstawie danych przedstawionych w tabeli można zauważyć, że w porównywanym okresie spadek liczby rejestrujących się bezrobotnych odnotowano w dwóch grupach zawodowych.

Najsilniejszy spadek dotyczy grupy: pracownicy biurowi i pokrewni (o 458 osób, tj. o 67,85%) i niewielki wśród rejestrujących się z zawodem z grupy: specjaliści (o 3 osoby, tj. 0,71%) w stosunku do roku 2006.

W grupach o wzroście napływu do bezrobocia najsilniejszy wzrost odnotowano w grupie: technicy i inny średni personel (o 472 osoby, tj. 71,30%), oraz w grupach: pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (o 92 osoby, tj. 15,58%), pracownicy przy pracach prostych (o 78 osób, tj. 8,22%) i robotnicy przemysłowi, budowlani i rzemieślnicy (o 54 osoby, tj. 2,87%).

Wzrost i spadek napływu bezrobotnych wg grup zawodowych w stosunku do 2006r. (w %) ilustruje poniższy wykres 4.:

Wykres 4. Wzrost/spadek napływu bezrobotnych wg grup zawodowych w stosunku do 2006r. (w %)

Źródło: Opracowanie własne PUP

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie w powiecie opoczyńskim w 2007 roku.

Zawody generujące długotrwałe bezrobocie to te, które cechuje największy wskaźnik długotrwałego bezrobocia. Jest to stosunek liczby bezrobotnych w danym zawodzie, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy do liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie.

Analizując tablice statystyczne rankingu zawodów, które generują długotrwałe bezrobocie wynika, że w powiecie opoczyńskim były to zawody z grupy: kierownicy małych przedsiębiorstw; robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołóstwie i pokrewni; kierownicy dużych i średnich organizacji; pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów; kierownicy i operatorzy pojazdów; leśnicy i rybacy; robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych robotnicy poligraficzni i pokrewni; pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach; robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie; modelki, sprzedawcy i demonstratorzy.

Tabela 7. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie w powiecie opoczyńskim w 2007 roku

Lp.	Kod grupy zawodów (dwucyfrowy)	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia (udział % w ogólnej liczbie bezrobotnych)
1	2	3	4
1.	13	kierownicy małych przedsiębiorstw	1,0000
2.	92	robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołóstwie i pokrewni; kierownicy dużych i średnich organizacji	0,6667
3.	12	Kierownicy dużych i średnich organizacji	0,5556
4.	42	pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	0,5333
5.	83	kierownicy i operatorzy pojazdów	0,5000

6.	63	leśnicy i rybacy	0,4667
7.	73	robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych robotnicy poligraficzni i pokrewni; pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	0,4653
8.	91	pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	0,4647
9.	93	robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemysle, budownictwie i transporcie	0,4282
10.	52	modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	0,4278

Źródło: ZAŁĄCZNIK 3 do sprawozdania MPiPS-01

Poddając analizie grupę 239 zawodów według kodu czterocyfrowego, które generują długotrwale bezrobocie w powiecie, 27 z nich, to zawody mające wskaźnik długotrwałego bezrobocia 100%, natomiast 75 zawodów posiadało wskaźnik 0%.

Te dwie grupy zawodów nie są istotne, ponieważ osiągnięty wskaźnik tak 100% jak i 0% dotyczy małych liczebnie grup osób bezrobotnych w danych zawodach.

W grupie pozostałych 137 zawodów generujących długotrwale bezrobocie wskaźnik waha się między 3% a 80%. Najistotniejsze z nich, ze względu na liczebność grupy bezrobotnych, w tym bezrobotnych długotrwale (tzn. pozostających w rejestrze osób bezrobotnych powyżej 12 m-cy), były zawody przedstawione w poniższej tabeli 8. W tabeli umieszczone zostały grupy zawodowe liczące powyżej 50 osób długotrwale bezrobotnych.

**Tabela 8. Zawody ze wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia
0%<w<100% w powiecie opoczyńskim**

Kod grupy zawodów (czterocyfrowy)	Nazwa grupy zawodów	Liczba bezrobotnych ogółem stan na 31.12.2007 r.	Liczba bezrobotnych powyżej 12 m-cy stan na 31.12.2007 r.	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
2	3			4
7121	Murarze i pokrewni	78	66	0,8461
5221	Sprzedawcy i demonstratorzy	191	160	0,8377
7222	Ślusarze i pokrewni	80	65	0,8125
9321	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	103	77	0,7476
9141	Gospodarze budynków	86	62	0,7209
7433	Krawiec, kapelusznicy i pokrewni	75	52	0,6933
7436	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	106	71	0,6700

Źródło: ZAŁĄCZNIK 3 do sprawozdania MPiPS-01

Zjawisko długotrwałego bezrobocia jest jednym z najgroźniejszych, występujących na rynku pracy. Stwarza ono między innymi zagrożenie patologią społeczną, zmniejsza szanse na znalezienie pracy, często prowadzi do degradacji materialnej i społecznej jednostki i jej rodziny.

W końcu 2007r. liczba długotrwale bezrobotnych osiągnęła wielkość 3 407 osób (w tym 1 935 kobiet - 56,8% ogółu osób długotrwale bezrobotnych) i była w stosunku do końca roku 2006r. o 1 504 osoby niższa.

W strukturze długotrwale bezrobotnych przeważają osoby w granicach wiekowych od 45 do 54 lat, stanowi to 27,8% ogółu długotrwale bezrobotnych.

ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW

Jednym z warunków poprawy sytuacji na rynku pracy jest nieustanny napływ nowych ofert zatrudnienia.

W 2007 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie wpłynęło łącznie 2.012 ofert pracy. Jest to o 382 oferty pracy więcej w stosunku do analogicznego okresu z 2006 roku (1.630 ofert pracy), (Tabela 9).

Tabela 9. Oferty pracy złożone w 2007 r.

L.p.	Nazwa zawodu	Oferty pracy
1.	2.	3.
1.	Kierownik działu marketingu i sprzedaży	1
2.	Kierownik małego przedsiębiorstwa w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybołówstwie	1
3.	Fizyk	1
4.	Administrator systemów komputerowych	3
5.	Inżynier organizacji i planowania produkcji	1
6.	Fizjoterapeuta	7
7.	Pielęgniarka	3
8.	Nauczyciel informatyki/ technologii informacyjnej	1
9.	Nauczyciel matematyki	1
10.	Nauczyciel matematyki w szkole podstawowej	3
11.	Nauczyciel nauczania początkowego	4
12.	Nauczyciel przyrody w szkole podstawowej	1
13.	Nauczyciel przedszkola	8
14.	Pedagog szkolny	1
15.	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	17
16.	Ekonomista	3
17.	Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	3
18.	Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	1
19.	Archiwista	7
20.	Laborant chemiczny	2
21.	Technik geodeta	2
22.	Kosztorysant budowlany	1
23.	Technik elektryk	6
24.	Technik informatyk	2
25.	Kontroler jakości wyrobów- artykuły przemysłowe	2
26.	Technik technologii żywności- produkcja koncentratów spożywczych	1
27.	Dietetyk	2

28.	Terapeuta zajęciowy	4
29.	Technik farmaceutyczny	2
30.	Instruktor terapii uzależnień	1
31.	Handlowiec (zawód szkolny: Technik handlowiec)	4
32.	Przedstawiciel handlowy (przedstawiciel regionalny)	15
33.	Zaopatrzeniowiec	6
34.	Asystent bankowości	6
35.	Pracownik administracyjny (zawód szkolny: Technik administracji)	197
36.	Sekretarka medyczna	2
37.	Księgowy (samodzielny)	1
38.	Opiekun w domu pomocy społecznej	5
39.	Bibliotekarz	16
40.	Sekretarka	4
41.	Magazynier	33
42.	Listonosz	2
43.	Pracownik biurowy(zawód szkolny: Technik prac biurowych)	187
44.	Kasjer handlowy	3
45.	Asystent usług pocztowych	5
46.	Rejestratorka medyczna	1
47.	Kucharz	21
48.	Kucharz malej gastronomii	1
49.	Bufetowy (barman)	4
50.	Kelner	9
51.	Fryzjer (zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich)	10
52.	Kosmetyczka (zawód szkolny: technik usług kosmetycznych)	6
53.	Strażak	3
54.	Pracownik ochrony mienia i osób (zawód szkolny: Technik ochrony)	1
55.	Ekspedient w punkcie usługowym	1
56.	Sprzedawca	161
57.	Robotnik leśny	6
58.	Betoniarz	14
59.	Zbrojarz	1
60.	Cieśla	1
61.	Monter rusztowań	2
62.	Dekarz	6
63.	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	1
64.	Malarz budowlany	4
65.	Spawacz ręczny gazowy	7
66.	Blacharz samochodowy	1
67.	Monter konstrukcji stalowych	1
68.	Ślusarz	8
69.	Szlifierz metali	5

70.	Tokarz	1
71.	Mechanik pojazdów jednośladowych	1
71.	Mechanik samochodów ciężarowych	2
73.	Mechanik samochodów osobowych	13
74.	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	2
75.	Elektromechanik pojazdów samochodowych	3
76.	Pozostali elektromechanicy	7
77.	Elektromonter instalacji elektrycznych	3
78.	Ceramik wyrobów ceramiki budowlanej	4
79.	Zdobnik ceramiki	1
80.	Drukarz tkanin	2
81.	Garmażer	3
82.	Rozbieracz - wykrawacz	6
83.	Rzeźnik wędliniarz	34
84.	Ubojowy	5
85.	Cukiernik	8
86.	Piekarz	10
87.	Stolarz	12
88.	Stolarz meblowy	2
89.	Pilarz	4
90.	Tartacznik	5
91.	Tkacz	3
92.	Krawiec	3
93.	Krojczy	2
94.	Szwaczka	33
95.	Tapicer	2
96.	Operator koparek i zwałowarek	16
97.	Operator maszyn do produkcji drutów i prętów	1
98.	Operator maszyn do formowania wyrobów ceramicznych	48
99.	Wypalacz wyrobów ceramicznych	5
100.	Pozostali operatorzy urządzeń przemysłu ceramicznego	35
101.	Operator pilarek do pozyskiwania tarcicy	10
102.	Operator pras w produkcji drzewnej	1
103.	Operator strugarek i frezarek do drewna	3
104.	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	5
105.	Operator urządzeń do emaliowania	2
106.	Operator maszyn dziewiarskich	1
107.	Operator urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych	53
108.	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych i cukierniczych oraz koncentratów spożywczych	1
109.	Pozostali monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	5
110.	Monter wyrobów z tworzyw sztucznych	2
111.	Monter mebli	1

112.	Monter wyrobów z drewna	3
113.	Kierowca samochodu osobowego	7
114.	Kierowca autobusu	7
115.	Kierowca samochodu ciężarowego	25
116.	Operator maszyn drogowych (zawód szkolny: Mechanik maszyn i urządzeń drogowych)	1
117.	Kierowa operator wózków jezdniowych	14
118.	Palacz pieców zwykłych	5
119.	Pokojowa (w hotelu)	16
120.	Pomoc kuchenna	15
121.	Salowa	8
122.	Sprzątaczką	37
123.	Prasowaczka (ręczna)	1
124.	Robotnik gospodarczy	414
125.	Goniec	3
126.	Dozorca	3
127.	Robotnik placowy	81
128.	Robotnik drogowy	1
129.	Robotnik budowlany	21
130.	Pakowacz	4
131.	Robotnik magazynowy	1
132.	Archiwista zakładowy	1
133.	Operator urządzeń do klejenia elementów odzieży	1
134.	Ekspedient pocztowy	1
135.	Pracownik kancelaryjny	1
136.	Ratownik wodny	1
137.	Konserwator budynków	1
138.	Sortowacz materiałów drzewnych	1
139.	Gorseciarka	2
140.	Inżynier elektryk	1
141.	Nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej	1
142.	Instruktor sportu osób niepełnosprawnych	2
143.	Instruktor amatorskiego ruchu artystycznego	1
144.	Administrator sieci informatycznej	1
145.	Architekt	2
146.	Inżynier budownictwa- budownictwo ogólne	1
147.	Inżynier geodeta- geodezyjne pomiary podstawowe i satelitarne	1
148.	Specjalista kontroli jakości	1
149.	Doradca rolniczy	1
150.	Lekarz weterynarii	1
151.	Nauczyciel geografii	3
152.	Nauczyciel historii	1
153.	Nauczyciel języka obcego	4
154.	Nauczyciel informatyki w szkole podstawowej	1
155.	Specjalista analizy rynku	1
156.	Specjalista do spraw marketingu i handlu (sprzedaży)	1

157.	Radca prawny	1
158.	Referendarz sądowy	1
159.	Pedagog	5
160.	Psycholog	1
161.	Technik budownictwa	1
162.	Pozostali fotografowie i operatorzy urządzeń do rejestracji obrazu i dźwięku	1
163.	Instruktor higieny	1
164.	Technik fizjoterapii	3
165.	Instruktor nauki jazdy	2
166.	Asystent ekonomiczny (zawód szkolny: Technik ekonomista)	3
167.	Asystent osoby niepełnosprawnej	1
168.	Opiekunka środowiskowa	1
169.	Pracownik socjalny	2
170.	Intendent	3
171.	Fryzjer damski	2
172.	Sprzedawca w stacji paliw	1
173.	Drwal	1
174.	Kamieniarz	3
175.	Murarz	4
176.	Stolarz budowlany	1
177.	Szkutnik	2
178.	Montażysta dekoracji	1
179.	Monter konstrukcji budowlanych	1
180.	Bukieciarz	1
181.	Glazurnik	1
182.	Posadzkarz	1
183.	Tynkarz	1
184.	Monter izolacji budowlanych	2
185.	Mechanik pojazdów samochodowych	1
186.	Elektromonter (elektryk) zakładowy	10
187.	Szklifierz ceramiki	6
188.	Szlifierz materiałów drewnianych	4
189.	Pozostali ustawiacze- operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni	7
190.	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	2
191.	Maszynista sprężarek	3
192.	Operator urządzeń do cięcia folii i płyt	1
193.	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna	1
194.	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	1
195.	Operator urządzeń przetwórstwa mięsa	1
196.	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	4
197.	Maglarz	1

198.	Operator myjni	6
199.	Portier	1
200.	Szatniarz	1
201.	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	1
Ogółem		2.012

Źródło: opracowane na podstawie ZAŁĄCZNIKA 3 do sprawozdania
MPiPS-01

Z analizy przedstawionego powyżej zestawienia wynika, iż najwięcej ofert pracy wpłynęło na następujące stanowiska pracy:

- 1) Robotnik gospodarczy- 414
- 2) Pracownik administracyjny (zawód szkolny: Technik administracji)-197
- 3) Pracownik biurowy(zawód szkolny: Technik prac biurowych)- 187
- 4) Sprzedawca- 161
- 5) Robotnik placowy- 81
- 6) Operator urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych-53

Są to miejsca pracy niewymagające specjalistycznych umiejętności.

Najmniej ofert pracy złożonych zostało na następujące grupy stanowisk pracy:

- 1) Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy,
- 2) Specjaliści,
- 3) Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy.

Są to stanowiska, na których wymagane jest wykształcenie kierunkowe, najczęściej wyższe oraz doświadczenie w zawodzie.

Oferty pracy złożone w 2007 roku wg grup zawodowych przedstawia Tabela 10.:

Tabela 10. Oferty pracy złożone w 2007 roku wg grup zawodowych

Lp.	Grupy zawodowe	Oferty pracy zgłoszone do PUP		Wzrost (+) Spadek (-) do 2006r.	
		2006	2007	liczba	%
1	2	4	5	6	7
	Ogółem	1630	2012	+382	23%
1.	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0	2	+2	2%
2.	Specjaliści	81	94	+13	16%
3.	Technicy i inny średni personel	183	296	+113	61%
4.	Pracownicy biurowi	203	237	+34	16%
5.	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	144	225	+111	56%
6.	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	7	+6	0,07%
7.	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	203	271	+68	33%
8.	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	265	260	-5	-1 9%
9.	Pracownicy przy pracach prostych	550	620	+70	12%

Powyższa tabela zawiera wszystkie oferty pracy, które wpłynęły do Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie w ciągu roku kalendarzowego 2007, uszeregowane według grup zawodowych.

W niniejszym opracowaniu dokonano analizy 6 najliczniejszych pod względem ilości ofert pracy, według grup zawodowych:

1. Pracownicy przy pracach prostych (620 ofert). Spośród tej grupy zawodów najwięcej miejsc pracy oferowanych było robotnikom gospodarczym (414 ofert, które stanowiły 20,57% ogółu ofert pracy) oraz robotnikom placowym (81 ofert pracy, tj. 40,2% ogółu ofert pracy). Było to zatrudnienie głównie w jednostkach samorządu terytorialnego.

2. Technicy i inny średni personel (296 ofert pracy) – przede wszystkim dla pracowników administracyjnych (197 ofert pracy, co stanowiło 9,79% ogółu ofert pracy). Praca w jednostkach samorządowych.

3. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (271 ofert pracy), z których dominowały oferty pracy w zawodzie rzeźnik wędliniarz (34 oferty, tj. 1,68% ogółu ofert pracy) oraz w zawodzie szwaczka (33 oferty, tj. 1,64% ogółu ofert pracy). Zatrudnienie w zawodzie rzeźnik- wędliniarz oferowały zakłady przetwórstwa mięsnego z terenu naszego powiatu, natomiast szwaczki- z terenu miasta.

4. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (260 ofert pracy), z których dominowali operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych (53 oferty pracy, tj. 2,63% ogółu ofert pracy)- były to głównie oferty pracy złożone przez Pracodawców spoza powiatu opoczyńskiego oraz operatorzy urządzeń do formowania wyrobów ceramicznych (48 ofert pracy, tj. 2,38% ogółu ofert pracy)- wymienione miejsca pracy oferował zakład ceramiczny działający na terenie powiatu opoczyńskiego.

5. Pracownicy biurowi (237 ofert pracy) – głównie były to propozycje dla pracowników biurowych (187 ofert pracy, tj. 9,29% ogółu ofert pracy) w jednostkach samorządowych.

6. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (225 ofert pracy) – najwięcej ofert było złożonych w zawodzie sprzedawca (161 ofert, tj. 8% ogółu ofert pracy).

Tabela 11. Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie opoczyńskim w 2007 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty

L.p.	Kod grupy zawodów	Nazw grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
1	2	3	4
1.	8153	Operatorzy urządzeń filtrujących i oddzielających	2,6664
2.	9142	Myjący pojazdy i szyby	2,0000
3.	8285	Monterzy wyrobów z drewna	1,3332
4.	3311	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	1,3332
5.	3431	Pracownicy administracji, sekretarze i pokrewni	1,0699
6.	2431	Archiwiści i muzealnicy	0,7777
7.	8141	Operator urządzeń do obróbki drewna	0,7619
8.	3482	Pracownicy bibliotek i informacji naukowej	0,6666
9.	8111	Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni	0,5333
10.	4213	Asystenci usług pocztowych i telekomunikacyjnych zawod szkolny: Technik usług pocztowych i telekomunikacyjnych	0,4166
11.	8112	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	0,3889
12.	2359	Specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,3750
13.	3481	Pracownicy archiwów	0,3332
14.	7346	Drukarze sitodrukowi i pokrewni	0,3332
15.	3475	Sportowcy zawodowi, trenerzy i pokrewni	0,3332
16.	7437	Tapicerzy i pokrewni	0,3332
17.	8132	Operatorzy urządzeń przemysłu ceramicznego (zwód szkolny: Operator urządzeń przemysłu ceramicznego)	0,3154
18.	7129	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,2777
19.	8274	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych i	0,2609

		cukierniczych oraz koncentratów spożywczych	
20.	8322	Kierowcy autobusów motorniczowie tramwajów	0,2592

Analizując ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie opoczyńskim w 2007r. ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty według czterocyfrowego Kodu zawodów wynika, iż największe szanse na uzyskanie zatrudnienia ze wskaźnikiem szansy MAX mają:

- Monterzy wyrobów złożonych,
- Strażacy,
- Średni personel ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany.

Najmniejszy, zerowy wskaźnik szansy uzyskania oferty odnotowano dla takich grup jak np.:

- Matematycy i pokrewni,
- Lekarze,
- Biolodzy,
- Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni,
- Technicy technologii chemicznej i pokrewni,
- Ogrodnicy terenów zieleni,
- Filolodzy i tłumacze,
- Kierownicy małych przedsiębiorstw w budownictwie,
- Inspektorzy budowlani, przeciwpożarowi i pokrewni,
- Pomocniczy personel medyczny,
- Opiekunki dziecięce,
- Monterzy elektronicy,
- Monterzy systemów rurociągowych,
- Operatorzy sprzętu komputerowego i pokrewni,
- Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich.

ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Zawód deficytowy to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód nadwyżkowy to zawód, na który występuje mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód zrównoważony to zawód, na który zapotrzebowanie na rynku pracy odpowiada liczbie osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przy prowadzeniu analizy rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, pomocny jest wskaźnik intensywności nadwyżki bądź deficytu zawodów.

Przyjmuje się, że zawody o wskaźniku:

- $W_{n,l}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe;
- $0,9 \leq W_{n,l}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazują równowagę na rynku pracy);
- $W_{n,l}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

W powiecie opoczyńskim w ciągu 2007 roku w oparciu o ww. wskaźnik wyłoniono:

- **99 zawodów deficytowych** czyli takich, na które zapotrzebowanie na rynku pracy było większe w porównaniu z liczbą osób pozostających w ewidencji bezrobotnych w PUP Opoczno. Wśród tych zawodów **66 posiadało wskaźnik MAX**, czyli w odniesieniu do tych zawodów w 2007r. napływowi ofert pracy nie towarzyszył równoczesny napływ osób bezrobotnych. 30 zawodów deficytowych (według sześciocyfrowego kodu zawodów), uszeregowanych wg. wskaźnika intensywności nadwyżki(deficytu) zawodów, przedstawia Tabela 12.:

Tabela 12. Zawody deficytowe w powiecie opoczyńskim w 2007r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2007 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2007 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) siły roboczej w 2007 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	2	3	4	5	6	7
1.	827404	Operator urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych	4,4167	0,4167	-4,0000	10,6000
2.	235908	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	1,4167	0,1667	-1,2500	8,5000
3.	341503	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	1,2500	0,1667	-1,0833	7,5000
4.	832201	Kierowca autobusu	0,5833	0,0833	-0,5000	7,0000
5.	811102	Operator koparek i zwałowarek	1,3333	0,2500	-1,0833	5,3333
6.	343101	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	16,4167	3,0833	-13,3333	5,3243
7.	346102	Opiekun w domu pomocy społecznej	0,4167	0,0833	-0,3333	5,0000
8.	741105	Ubojowy	0,4167	0,0833	-0,3333	5,0000
9.	742306	Tartacznik	0,4167	0,0833	-0,3333	5,0000
10.	813210	Wypalacz wyrobów ceramicznych	0,4167	0,0833	-0,3333	5,0000
11.	232108	Nauczyciel języka obcego	0,3333	0,0833	-0,2500	4,0000
12.	724201	Elektromonter [elektryk] zakładowy	0,8333	0,2500	-0,5833	3,3333
13.	711301	Kamieniarz	0,2500	0,0833	-0,1667	3,0000
14.	828502	Monter wyrobów z drewna	0,2500	0,0833	-0,1667	3,0000
15.	915105	Goniec	0,2500	0,0833	-0,1667	3,0000
16.	233201	Nauczyciel przedszkola	0,6667	0,2500	-0,4167	2,6667
17.	913203	Pokojowa [w hotelu]	1,3333	0,5000	-0,8333	2,6667

18.	914103	Robotnik gospodarczy	34,5000	14,2500	-20,2500	2,4211
19.	813201	Operator urządzeń do formowania wyrobów ceramicznych	4,0000	1,9167	-2,0833	2,0870
20.	214101	Architekt	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000
21.	343102	Sekretarka medyczna	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000
22.	514109	Fryzjer damski	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000
23.	732101	Ceramik wyrobów ceramiki budowlanej	0,3333	0,1667	-0,1667	2,0000
24.	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	2,0833	1,0833	-1,0000	1,9231
25.	833401	Kierowca operator wózków jezdniowych	1,1667	0,6667	-0,5000	1,7500
26.	821103	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	0,4167	0,2500	-0,1667	1,6667
27.	913204	Pomoc kuchenna	1,2500	0,8333	-0,4167	1,5000
28.	419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	15,5833	11,5000	-4,0833	1,3551
29.	913206	Salowa	0,6667	0,5000	-0,1667	1,3333
30.	413103	Magazynier	2,7500	2,2500	-0,5000	1,2222

Źródło: opracowanie na podstawie ZAŁĄCZNIKA 3 do sprawozdania MPiPS-01

Analizując powyższą tabelę zawodów deficytowych należy stwierdzić, że takie zawody jak: robotnik gospodarczy, pracownik administracyjny, pracownik biurowy, jak i operator urządzeń do formowania wyrobów ceramicznych pojawiły się w niej przede wszystkim dlatego, że znaczna część miejsc pracy w tych zawodach miała formę zatrudnienia subsydiowanego. Były to głównie prace interwencyjne, staże i przygotowania zawodowe w miejscu pracy. Tych grup nie należałoby brać pod uwagę w momencie próby określenia znaczenia ich z uwagi na ich deficytowość na opoczyńskim rynku pracy.

Najsilniejszym deficytem, biorąc pod rozwagę średni miesięczny deficyt podaży siły roboczej w 2007 roku okazały się - obok wymienionych powyżej - takie grupy zawodów jak : operator urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych, administrator systemów komputerowych, kierownik małego przedsiębiorstwa w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybołówstwie, administrator sieci informatycznej, architekt, nauczyciel informatyki w szkole podstawowej, nauczyciel przedszkola, wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych, radca prawny, instruktor nauki jazdy, przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny], asystent bankowości, magazynier, asystent usług pocztowych,

fryzjer damski, elektryk zakładowy], rozbieracz – wykrawacz, operator koparek i zwałowarek, kierowca samochodu ciężarowego, kierowca autobusu, kierowca operator wózków jezdniowych, maglarz.

- **440 zawodów nadwyżkowych** (według sześciocyfrowego kodu zawodów) czyli takich na które było mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy niż osób bezrobotnych zarejestrowanych w tych zawodach. **353** zawody wśród zawodów nadwyżkowych, to te ze wskaźnikiem równym „0” i nie przekraczającym zera, co oznacza, że napływowi osób bezrobotnych w danym zawodzie nie towarzyszył napływ ofert pracy. 30 spośród zawodów nadwyżkowych, uszeregowanych wg. wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów, przedstawia Tabela 13.:

Tabela 13. Zawody nadwyżkowe w powiecie opoczyńskim w 2007r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2007 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2007 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) siły roboczej w 2007 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	2	3	4	5	6	7
1.	233108	Nauczyciel nauczania początkowego	0,3333	0,4167	0,0833	0,8000
2.	742302	Pilarz	0,3333	0,4167	0,0833	0,8000
3.	223903	Fizjoterapeuta	0,5833	0,7500	0,1667	0,7778
4.	512103	Intendent	0,2500	0,3333	0,0833	0,7500
5.	724102	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0,2500	0,3333	0,0833	0,7500
6.	741104	Rzeźnik wędliniarz	2,8333	3,8333	1,0000	0,7391
7.	743501	Krojczy	0,1667	0,2500	0,0833	0,6667
8.	512302	Kelner	0,7500	1,1667	0,4167	0,6429
9.	322404	Terapeuta zajęciowy	0,3333	0,5833	0,2500	0,5714
10.	411101	Sekretarka	0,3333	0,5833	0,2500	0,5714
11.	712201	Betoniarz	1,1667	2,1667	1,0000	0,5385

12.	211103	Fizyk	0,0833	0,16667	0,0833	0,5000
13.	214908	Inżynier organizacji i planowania produkcji	0,0833	0,1667	0,0833	0,5000
14.	244401	Psycholog	0,0833	0,1667	0,0833	0,5000
15.	322402	Technik fizjoterapii	0,2500	0,5000	0,2500	0,5000
16.	414102	Ekspedient pocztowy	0,0833	0,1667	0,0833	0,5000
17.	827102	Operator urządzeń przetwórstwa mięsa	0,833	0,1667	0,0833	0,5000
18.	833202	Operator maszyn drogowych [zawód szkolny: Mechanik maszyn i urządzeń drogowych]	0,0833	0,1667	0,0833	0,5000
19.	522107	Sprzedawca	13,4167	30,6667	17,2500	0,4375
20.	721202	Spawacz ręczny gazowy	0,5833	1,3333	0,7500	0,4375
21.	421102	Kasjer handlowy	0,2500	0,5833	0,3333	0,4286
22.	512301	Bufetowy [barman]	0,3333	0,8333	0,5000	0,4000
23.	514103	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	0,5000	1,2500	0,7500	0,4000
24.	742207	Stolarz meblowy	0,1667	0,4167	0,2500	0,4000
25.	722303	Szlifierz metali	0,4167	1,0833	0,6667	0,3846
26.	916201	Robotnik placowy	6,7500	18,7500	12,0000	0,3600
27.	913207	Sprzątaczką	3,0833	8,5833	5,5000	0,3592
28.	214301	Inżynier elektryk	0,0833	0,2500	0,1667	0,3333
29.	346104	Pracownik socjalny	0,1667	0,5000	0,3333	0,3333
30.	713302	Tynkarz	0,0833	0,2500	0,1667	0,3333

Źródło: opracowanie na podstawie ZAŁĄCZNIKA 3 do sprawozdania MPiPS-01

Największa nadwyżka siły roboczej w 2007 roku dotyczy grupy osób – **Bez zawodu** – nie ujętej w tabeli. Sytuacja ta nie podlega jednak analizie z uwagi na fakt, że głównie są to osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym ale również ze średnim ogólnokształcącym, będących w trakcie dalszej kontynuacji nauki.

Wśród osób posiadających zawód, najwyższym poziomem średniej miesięcznej nadwyżki podaży siły roboczej w 2007r., okazały się grupy: sprzedawca, asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista], ślusarz, szwaczka, technik mechanik, murarz, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, robotnik placowy, robotnik budowlany, krawiec,

mechanik samochodów osobowych, piekarz, kucharz, fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich], handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec],mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych, stolarz, sprzątaczką, rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik], monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody, tkacz, ekonomista, technik rolnik, opiekunka domowa.

- **15 zawodów zrównoważonych** (według sześciocyfrowego kodu zawodów), co oznacza, że w tych zawodach na opoczyńskim rynku pracy w 2007r. zachowana była równowaga, tzn. zapotrzebowanie na rynku pracy odpowiadało liczbie osób poszukujących pracy w tych właśnie zawodach. Zawody zrównoważone przedstawia Tabela 14.:

Tabela 14. Zawody zrównoważone w powiecie opoczyńskim w 2007r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2007 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2007 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) siły roboczej w 2007 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	2	3	4	5	6	7
1.	223301	Lekarz weterynarii	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
2.	232110	Nauczyciel matematyki	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
3.	241910	Specjalista analizy rynku	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
4.	322102	Instruktor higieny	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
5.	322601	Technik farmaceutyczny	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
6.	341601	Zaopatrzeniowiec	0,5000	0,5000	0,0000	1,0000
7.	414101	Listonosz	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
8.	422202	Rejestratorka medyczna	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
9.	712204	Zbrojarz	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
10.	712903	Monter konstrukcji budowlanych	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
11.	723103	Mechanik pojazdów jednośladowych	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
12.	743702	Tapicer	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
13.	828501	Monter mebli	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000

14.	913303	Prasowaczka [ręczna]	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
-----	--------	----------------------	--------	--------	--------	--------

Źródło: opracowanie na podstawie ZAŁĄCZNIKA 3 do sprawozdania MPiPS-01

Nie wymienione w tabeli zawody zrównoważone należą do przedziału z grupy zawodów „Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna”.

WNIOSKI

Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych to znaczący czynnik determinujący zwiększenie efektywności kształcenia zawodowego ze względu na jego odniesienie do potrzeb lokalnego rynku pracy. To zaś przyczynia się do poszerzenia kręgu osób żyjących na marginesie społeczeństwa a niejednokrotnie wręcz z niego wykluczonych. Należy prowadzić go systematycznie, gdyż tylko w ten sposób będzie można zagwarantować wskazanie rzeczywistych kierunków zmian i specyficznych tendencji.

Na podstawie opracowanego rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizy napływu osób bezrobotnych oraz ofert pracy według zawodów można wysunąć następujące spostrzeżenia:

- wśród zarejestrowanych bezrobotnych w 2007 roku w PUP w Opocznie przeważali głównie: sprzedawcy; asystenci ekonomiczni [zawód szkolny: Technik ekonomista]; krawcy; szwaczki; murarze; ślusarze; pracownicy biurowi [zawód szkolny: Technik prac biurowych]; technik mechanik oraz pracownicy fizyczni: robotnik placowy; robotnik gospodarczy; robotnik budowlany; robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym; sprzątaczką.
- największy napływ bezrobotnych w powiecie opoczyńskim w 2007 roku zaobserwowano w zawodach: sprzedawca; asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]; robotnik placowy (zawód wynikający z form subsydiowanych zatrudnienia); szwaczka; robotnik gospodarczy (zawód wynikający z form subsydiowanych zatrudnienia); ślusarz; murarz; technik mechanik; robotnik budowlany; robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym; pracownik biurowy {zawód szkolny: Technik prac biurowych]; krawiec; mechanik samochodów osobowych; sprzątaczką; kucharz; piekarz; fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług kosmetycznych]; stolarz;
- największe zapotrzebowanie ze strony pracodawców oraz największe szanse na uzyskanie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy odnotowano dla takich zawodów jak: pracownik administracyjny

[zawód szkolny: Technik administracji]; pracownik biurowy [zawód szkolny: Technik prac biurowych]; sprzedawca; operator urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych; operator maszyn do formowania wyrobów ceramicznych; rzeźnik-wędliniarz; szwaczka; magazynier; wychowawca w placówkach oświatowych; kierowca samochodu ciężarowego; robotnik budowlany; oraz pracownicy fizyczni tj. sprzątaczką, robotnik placowy i robotnik gospodarczy – oferty te wynikają przede wszystkim z zatrudnienia w ramach form przeciwdziałania bezrobociu takich jak: staż, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, prac interwencyjnych i robót publicznych;

W większości organizatorami wolnych miejsc pracy w ramach form subsydiowanych były jednostki samorządu terytorialnego i administracji publicznej wykorzystując głównie środki Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego jak również lokalne zakłady branży ceramicznej, przedsiębiorcy prowadzący działalność handlową, usługową, produkcyjną itp.

- najmniejsze szanse uzyskania zatrudnienia w powiecie opoczyńskim miały osoby zarejestrowane min. w takich zawodach jak: chemik, matematyk, inżynier systemów komputerowych, inżynier inżynierii środowiska – oczyszczanie miast i gospodarka odpadami, inżynier elektronik, nauczyciel wychowania fizycznego, położna, specjalista bankowości, doradca personalny, prawnik legislator, bibliotekoznawca, historyk, kurator sądowy, specjalista administracji publicznej, technik mechanik, technik włókiennik, technik leśnik, technik technologii żywności, asystentka stomatologa, agenta ubezpieczeniowy, policjant służby prewencji, plastyk, muzyk, asystent rachunkowości [zawód szkolny: Technik rachunkowości], ekspedytor, recepcjonista, sanitariusz szpitalny, pomoc farmaceutyczna, rolnicy, górnicy, brukarze, monter elektronik, drukarz, przedzarz, kaletnik, palacz kotłów c.o. gazowych, woźny, sortowacz itp.

Wymienione wyżej zawody miały zerowy wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy.

- zawody generujące długotrwałe bezrobocie to głównie: sprzedawcy, murarze, ślusarze, szwaczki, sprzątaczkę, robotnicy budowlani, robotnicy gospodarczy, robotnicy placowi, robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym, kucharze;

Istniejący na terenie powiatu przemysł ceramiczny nie generuje zjawiska długotrwałego bezrobocia, ale nie jest też jednym z największych źródeł ofert pracy. Możliwości zatrudnieniowe stwarzają w większości lokalne firmy handlowe, handlowo-usługowe, transportowe, budowlane, produkcyjne itp.

Opoczyński rynek pracy charakteryzuje się dużą przewagą zawodów nadwyżkowych nad deficytowymi. Zawody zrównoważone nie mają na niego większego wpływu.

Rynek ten wykazuje dużą nierównowagę między podażą a popytem na pracę z uwagi na przekrój zawodowy osób pozostających w ewidencji osób bezrobotnych w PUP w Opocznie.

- z analizy zawodów deficytowych wynika, że w powiecie opoczyńskim występowało w 2007 roku największe zapotrzebowanie na takie zawody jak: pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]; pracownik biurowy [zawód szkolny: Technik prac biurowych]; operator urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych; sprzedawca; robotnik gospodarczy; pomoc kuchenna; kierowca operator wózków jezdniowych; kierowca samochodu ciężarowego; kierowca autobusu; operator do formowania wyrobów ceramicznych; operator koparek i zwałowarek; dekarz; fryzjer damski; magazynier; sekretarka medyczna; nauczyciel języka obcego; architekt;
- wśród zawodów nadwyżkowych największy wskaźnik nadwyżki dotyczył głównie następujących zawodów: asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]; sprzedawca; ślusarz; murarz; szwaczka; krawiec; robotnik placowy; piekarz; stolarz;

Na dzień sporządzenia „Rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” ruszyła inwestycja w jednej z gmin powiatu opoczyńskiego. Dotyczy ona uruchomienia zakładu produkcyjnego, zajmującego się

produkcją opakowań szklanych, gdzie zatrudnienie znajdzie od 150 do 170 osób, w tym około 50 pracowników na stanowiskach produkcyjnych. Firma jest w trakcie budowy zakładu.

W fazie planowania jest przeprowadzenie nowej inwestycji w postaci budowy oddziału fabryki lokalnej Firmy z branży ceramicznej oraz dużej Firmy spoza terenu powiatu, której działalność wiąże się z branżą budowlaną. Inwestycje te, podobnie jak wyżej wymieniona mają być zlokalizowane gminach powiatu.

Działania te, dają w najbliższej przyszłości szanse na zatrudnienie, przekwalifikowania i nabycie nowych umiejętności zawodowych osobom pozostającym w ewidencji PUP.

Przedstawiony „Raport zawodów deficytowych i nadwyżkowych” został opracowany na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie i przedstawia pewne zjawiska, jakie zachodzą na opoczyńskim rynku pracy.

Informacje, które zostały zawarte w niniejszym raporcie, należy przyjmować z pewną rezerwą i nie traktować ich, jako jedyne źródła informacji na temat kierunków rozwoju lokalnego rynku pracy z uwagi na fakt min. nie zgłaszania przez Pracodawców wszystkich ofert pracy do PUP, rejestracji osób bezrobotnych posiadających kilka kwalifikacji zawodowych a do rejestru osób bezrobotnych przyporządkowywana jest im wyłącznie jedna, natomiast w odniesieniu do zawodów deficytowych i nadwyżkowych największe grupy zawodów wynikają w większości z subsydiowanych form zatrudnienia.

Sporządził:

Ewelina Grabowska - Pośrednik Pracy
Edyta Pacan – Pośrednik Pracy